

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

Vita S. Concordii Presbyteri, Martyris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

DE

SS. MARTYRIBUS SYRACUSANIS.

CIRCA
AN. LXVII.
I JAN.
Martyres Sy-
racusis sub
Nerone.

Octavius Cajetanus noster in *Idea operis de Sanctis* persecutione Neronis, impio ejus edicto in Siciliam Ex mss.
Siciliae: Syracusis, primitiae Sanctorum Martyrum, perlato. *Citat tabulas Ecclesiae Syracusanæ.*

VITA

S. CONCORDII

PRESBYTERI, MARTYRIS.

CIRCA AN.
CHR. CLXXV.
I JAN.

S. Concordii
memoria in
Martyrolo-
giis.

Corpus ejus
Bisolduni in
Hispania.

Translatio
ejus 4 Julii.

Vita ejus unde
descripta.

Exat hujus sancti Martyris memoria in omnibus *Latinorum Martyrologiis, Romano, Bedæ, Usuardi, Adonis, Hrabani, Nothkeri, Bellini, Maurolyci, Galesinii, et aliorum. Corpus ejus in Monasterio S. Petri Bisolduni in diocesi Gerundensi asservari dicitur: agitur isthic ejus celebritas 11 Januar. ut testatur Antonius Vincentius Domenecus in historia Sanctorum Catalauniæ, et Philippus Ferrarius in generali catalogo Sanctorum ad 11 Januar. Celebratur vero Translationis ejus festum 14 Julii. De S. Concordii reliquiis (hujusne, an, quod potius reor, alterius) agitur inferius cum de inventione S. Martine.*

Vitam S. Concordii referunt Joninus Mombritius, Vincentius Bellovacensis lib. 10, cap. 108. Agones Martyrum excusi, Surius, sed phrasi paululum mutata. Usus sum præcipue mss. codicibus antiquis Imperialis Monasterii S. Maximini Treviris, et S. Mariæ de Ripatorio. Ejus mentio fit in vita S. Pontiani, xix Januarii et S. Constantii Episcopi Perusini, xxix Januarii. De eodem agit Petrus de Natalibus lib. 2, cap. 30. Ferrarius in catalogo Sanctorum Italiae.

Thusciae, qui tunc habitabat in civitate Spoletana; misit, et accersivit ad se sanctum Concordium, aitque illi: Quis vocaris? At ille respondit: Christianus sum. Dicit ei Comes: De nomine tuo requiro, non de Christo tuo. Sanctus Concordius respondit: Jam tibi dixi; Christianus sum, et Christum confiteor.

4 Ait Comes: Sacrifica diis immortalibus, et esto noster amicus: et ego te ut patrem habebō, suggeramque Domino meo Antonino Imperatori, ut faciat te sacerdotem deorum. Sanctus Concordius respondit: Utinam tu efficiaris particeps deorum tuorum. Dicit ei Comes: Audi me, et sacrificia diis immortalibus. S. Concordius respondit: Magis tu audi me, et sacrificia Domino Jesu Christo, ut possis evadere tormenta. Nam si non feceris, tu et dii tui in igne perpetuo penam habebitis. Tunc Comes jussit eum fustibus mactari, et in custodiam publicam recludi.

5 Tunc venit nocte ad eum Beatus Eutyches, cum S. Anthymo Episcopo; et quia Anthymus amicus erat Comitum, rogavit Torquatam Comitem, ut eum sibi concederet paucis diebus. Et permisit eum Beato Anthymo, et habitaverunt simul multis diebus. Tempore autem opportuno consecravit eum Presbyterum, et cœperunt orationibus vacare.

6 Post aliquantum vero temporis misit Comes, et tulit eum; et dicit ei: Quid tractasti circa salutem tuam? S. Concordius respondit: Salus mea Christus est, cui quotidie sacrificio sacrificium laudis. Nam tu, et dii tui in inferno ardebitis. Tunc jussit eum suspendi in euleum. Ille autem vultu alacri dicebat: Gloria tibi Domine Jesu Christe. Dicit ei Comes: Sacrifica Jovi magno. Beatus Concordius respondit: Ego non sacrifico lapidi surdo et muto; quia habeo Dominum meum Jesum Christum, cui servit anima mea.

7 Tunc iratus Comes fecit eum in ima carceris includi, colloque ejus et manibus ferrum injici: et jussit ut nullus ad eum ingrederetur, volens eum fame perire. Ibi Beatus Concordius cepit gratias agere omnipotenti Deo, et dicere: *Gloria in excelsis Deo et in terra pax hominibus bonæ voluntatis.* Ecce autem nocte media Angelus Domini ei apparuit, dicens: Noli timere, sed viriliter age, quia ego tecum sum.

8 Post tres autem dies jussit ad eum Comes media nocte ambulare duos satellites suos, dicens: Aut sacrificet, aut capite puniatur. Et venientes satellites ad eum cum statuulo Jovis, dixerunt: Audisti quæ jussit Comes? Sanctus Martyr respondit: Vos scitis. Illi dixerunt: Vel sacrificia Jovi, aut capitalem sententiam excipies. Tunc Beatus Concordius gratias agens dixit: Gloria tibi Domine Jesu Christe. Et exspuit in faciem Jovis. Tum unus satellitum evaginato gladio, amputavit ei caput: atque ita in confessione Domini emisit spiritum.

9 Tunc venientes duo Clerici et quidam religiosi

Citatur ad
Torquatam
Præsidentem.

Interrogatus
de nomine, re-
spondet se
Christianum
esse.

* al. arde-
bitis.

Cœditur fu-
stibus.

Visitatur a
SS. Eutyche et
Anthymo.

Permittitur
ire cum S.
Anthymo.

Consecratur
Sacerdos.

Revocatur ad
carcerem:

Suspenditur
in euleo.

Includitur
carceri, fame
encandus.

Luc. 2.
Apparet ei
Angelus.

Mittuntur ad
eum carnifices
media nocte.

Exspuit in sta-
tuam Jovis.
Plectitur
capite.

Sepelitur jux-
ta Spoletum.

VITA.

Persecutio
M. Aurelii.

S. Concordii
pater, institu-
tio.

* al. Concor-
dianus.

S. Concordius
fit Subdiaco-
nus.

Adit S. Euty-
chen et cum
eo habitat.

* al. Tribulae.

Multos cum eo
sanat.

Temporibus Antonini Imperatoris gravissima persecutio orta est in urbe Roma; ita ut nec emendi, nec vendendi cuiquam licentia facile tribueretur, nisi qui diis immolasset. Tunc erat in civitate Roma vir quidam, Concordius nomine, nobili familia ortus, cujus pater Gordianus dicebatur, sanctissima conversatione Presbyter de titulo Pastoris. Hic itaque habens filium Concordium, quem erudit omni sanctæ Scripturæ doctrina, fecit eum fieri Subdiacōnum a sancto Pio Episcopo urbis Romæ. Hic itaque B. Concordius, cum patre suo, ad nihil vacabant aliud, nisi jejuniis et orationibus diu nocteque, et eleemosynis pauperum insistentes; petebantque a Domino ut rabiem persecutorum possent evadere.

2 Tunc B. Concordius dixit patri suo: Domine mi, si vis, dimitte me, ut vadam ad sanctum Eutychem, et habitem cum eo paucis diebus, donec cesset rabies inimici Antonini Imperatoris. Dicit ei pater suus: Fili, magis hic habitemus, ut possimus coronari. Ait illi Beatus Concordius: Vadam si jubes; quia ibi coronabor, ubi me Christus jusserit coronari. Tunc dimisit eum pater suus: et abiit ad sanctum Eutychem; qui tum morabatur in prædiolo suo, via Salaria, juxta civitatem Tribulum. Quem Beatus Eutyches cum magno gaudio suscipiens, cepit Deo gratias agere. Et habitaverunt simul in eodem loco, orationibus et jejuniis insistentes. Et multi variis languoribus vexati veniebant ad eos: et illi orantes, in nomine Jesu Christi sanabant eos.

3 Tunc audiens famam eorum Torquatus Comes

EX VARIIS
AUCTORIBUS.
Miracula ad
eius sepul-
crum.

viru tulerunt corpus ejus, et posuerunt non longe a civitate Spoletana, ubi multa emanant aquae. Dies Natalis Sancti Concordii Martyris celebratur Kal. Januar. In loco, ubi sepultus jacet beatus Martyr, caeci illuminantur, infirmi sanantur, daemones expel-

luntur, orationibus B. Concordii Martyris, praestante Domino nostro Jesu Christo, qui cum Patre et Spiritu sancto vivit et regnat per omnia saecula saeculorum. Amen.

DE SANCTIS

ELVANO EPISCOPO ET MEDVINO

CIRCA AN. CHR.
CXXVIII.
I JAN.

IN ANGLIA.

SS. Medvini
et Elvani in
Martyrologiis
memoria.

Apostolicorum horum virorum natalem hoc die celebrat Ecclesia Anglicana : de quibus Philippus Ferrarius in generali catalogo Sanctorum : In Anglia Sanctorum Episcoporum Mydwyni et Elvani. Eadem habet Martyrologium Anglicanum, additque nobili apud Britannos genere ortos, plurimis pro Christianae religionis propagatione susceptis laboribus, vitae sanctitate et venerabili senio conspicuus excessisse e vita circiter annum Christi 198, et Glasconiae sive Avalonae sepultos. De his Baronius tomo 2, annal. ad an. 183, ex antiquis monumentis ita scribit :

Ubi sepulti
sint.

Baron.

not. 7.

Lucius Rex
Britanniae
favet Christi-
aniam.

Cur ipsemet
Christianus
non fieret.

2 Lucius Britannorum Rex numquam se Christianae religioni infensum exhibuit, hostemve: sed quod Christianorum miracula simul et vitae integritatem admiraretur, in eosdem propensior videbatur: amplexusque fuisset jam ante Christianam religionem, nisi avita, velut nexibus, obligatus esset superstitione; nisi etiam conspexisset Christianos ab Ethnicis ipsis ut infames vilesque haberi; a Romanis ipsis, penes quos summa rerum esse videbatur, et gladio et injuriis assidue lacerari.

Pertinax et
Trebellius Se-
natores Chri-
stiani.

3 Comperit tamen postea novitque ex Legatis Caesaris, Senatores etiam aliquos Christianos factos esse, et inter alios Pertinacem quemdam, atque Trebellium; Imperatoremque ipsum M. Aurelium, victoria ipsorum precibus obtenta, benigne habuisse Christianos. Quibus his aliisque perceptis Lucius legationem misit ad Eleutherum Romanum Pontificem per Elvanum et Medvynum Britannos: rogans per eos Eleutherum, ut per se suosque ministros ad Christianam Religionem suscipiendam aditum patefaceret: quod et obtinuit. Nam idem Pontifex Fugatum et Donatianum (aliter Damianum) in Britanniam misit, qui Regem et alios Christiana religione imbutos, sacris initiarent mysteriis: quod et naviter impleverunt.

Lucius Elva-
num et Med-
vynum Ro-
mam mittit.

Britanniam
Reges habuit
Romanis tri-
butarios,
Numquam
tota fuit in
Romanorum
potestate.

4 De S. Lucio plura ad 11 Decemb. Querunt hic quidam qui potuerit Britannia, jam in Provinciam redacta, proprium habere Regem. Ut Galilaea scilicet tempore Christi, aliaque complures provinciae tributarios Reges habebant. Sed nec universa tum Britannia in Romanorum venerat potestatem, ut illis temporibus proximus Tertullianus testatur lib. adversus Judaeos c. 7. Britannorum inaccessa Romanis loca, Christo vero subdita. Qua de re plura Baronius loco citato, et in Notis ad Martyrol. xxvi Maji, ac Nicolaus Harpsfeldius lib. 1 histor. Anglic. cap. 3.

Elvanus et
Medvynus Lu-

5 De hac Lucii Regis legatione ita scribit Joannes Pitseus lib. de illustribus Angliae Scriptoribus: Quidam igniculi praedicationis S. Josephi adhuc post annos centum ab ejus obitu in Britanniam manserunt. Nam anno post Christum natum 179 perveniente ad regnum Britanniae Lucio Pio, floruerunt ibi Doctores illustres Elvanus Avalonius, et Medvynus Belgius,

Britanni. Qui perspecta singulari Lucii Regis pietate, modestia et mansuetudine, tentaverunt eum paulatim ad Christi fidem perducere. Ergo ab iis instructus in fide, et ad quem religionis fontem recurrendum esset edoctus, eosdem suos Doctores Romam ad Eleutherum Papam destinavit Oratores, ut auctoritate Apostolica, et ipse et omnis ejus populus ad sacra Christiana posset admitti. Eleutherus summo cum gaudio postulatis acquievit, dictosque Regis Legatos benigne tractatos, et liberaliter remuneratos, cum humanissimis ad Regem litteris remisit. Et Elvanum quidem, ut scribunt aliqui, consecravit Episcopum. Medvynum autem constituit Britonum Doctorem. Illis etiam adjunxit itineris Britannici comites ex Romano clero duos Phaganum et Dervianum, viros pietate et doctrina insignes. His itaque in Britanniam venientibus, et omnia ex Eleutheri Papae praescripto disponentibus Lucius Rex ab illis sacro baptismate initiatus est. Cujus exemplum non multo post tempore Principes et Proceres regni, et tandem omnis populus secuti, fidem Christi susceperunt. Acta sunt haec circa annum Christi 180 sub Imperatoribus M. Antonio Vero et Aurelio Commodo * fratre. Haec ille.

cium Regem in
fide instruit.

Ab eo ad Se-
dem Apostoli-
cam mittuntur.

Elvanus fit
Episcopus.

Britanni cum
Lucio Rege
convertuntur.

6 De singulis deinde inferius in ipso Scriptorum catalogo haec habet idem Pitseus: Elvanus Avalonius, natione Britannus, et primus atque praecipuus suae gentis in Christiana religione Doctor, vir pius, gravis, et eruditus: in schola S. Josephi Arimathensis educatus, ab ipsis Apostolorum discipulis fidei Christianae mysteria didicit junior: et vir factus Lucio Regi diligenter praedicaavit, eumque tandem cum tota gente baptizari fecit. In quibus omnibus Medvynum habuit socium et cooperatorem. Apud quosdam historicos invenio, hunc Elvanum, quo tempore Romam missus erat Orator de Rege Lucio baptizando, et Britannia convertenda, consecratum ab ipso Eleuthero Papa Britannorum Episcopum, unde et postea Londinensis Archiepiscopus secundus fuisse dicitur. De his legi potest Gildas historicus in libro de victoria Aurelii Ambrosii, et Matthaeus Westmonasteriensis ad annum 186.

* Imo m. filio,
nam L. Aure-
lius Com-
modus
anno 180
patri succes-
sit; L. Aelius
Aurelii Anto-
nini frater
pridem mor-
tuus erat.
Elvanus Ava-
lonius a puero
Christianus.

Medvynus Belgius, id est, in ea circa Welliam Britanniae parte natus, quae olim Belgia dicebatur, Elvano tempore coevus, pietate et doctrina aequalis, educatione similis, omnium laborum particeps et comes semper individuus. Hunc ferunt cum missus esset Romam a Rege Lucio, propter eloquentiam singularem ab Eleuthero Papa gentis Britannicae Doctorem solemniter fuisse creatum. Dum S. Patricius antiquum oratorium Avalonae repararet, codicem veterem a tineis et blattis corosum inter rudera reperit, in quo Apostolorum actus, et ea quae Fugatus et Damianus (alii Phaganum et Dervianum vocant) in Britannia gesserant, a Medvino scripta fuerant.

Medvynus
Belgius Bri-
tannorum
Doctor.

Scriptis gesta
SS. Fugatii
et Damiani.
Librum illum
reperit S. Pa-
tricius.

not. 8.

DE